

PODPORNÉ MATERIÁLY PRE ZAMESTNANCOV, VEDENIE, RODIČOV I DETI

Ako zistiť, či sa u nás všetky deti cítia dobre?

Jednoduché nástroje na spoznávanie atmosféry a radosti v materskej škole.

CIEĽ: Pravidelne a citlivo zisťovať, či sa všetky deti v škôlke cítia šťastne, bezpečne a prijaté. Na základe týchto postrehov môžeme vytvárať ešte lepšie a priateľskejšie prostredie pre každé jedno dieťa.

Prečo je dôležité všimnúť si atmosféru v triede?

- Pomáha nám to pochopiť, ako sa deti naozaj cítia.
- Včas si všimneme, ak sa nejaké dieťa hrá samo alebo je smutné.
- Získame cenné nápady od pani učiteliek a rodičov na zlepšenie.
- Uistujeme sa, že naša škôlka je miestom, kde je každé dieťa vítané a má svojich kamarátov.

KROK 1: AKO SPOZNÁME POCITY DETÍ

Deti v materskej škole nám nevyplnia dotazník, ale svoje pocity nám ukážu inak. Najdôležitejšími nástrojmi sú pozorovanie, hra a rozhovor.

Metódy zisťovania:

- 1. Pozorovanie počas hry:** Pani učiteľka si všíma:
 - S kým sa deti najradšej hrajú?
 - Zostáva niektoré dieťaťko často samo? Prečo?
 - Ako si deti delia hračky? Pomáhajú si navzájom?
 - Ako riešia spory? Vedia sa dohodnúť, alebo si ubližujú?
 - Zapájajú staršie deti do hry tie mladšie?
- 2. Hra s maňuškami alebo bábikami:**
 - Pani učiteľka môže zahrať krátku scénu (napr. „Mačička prišla do novej škôlky a nikoho nepozná.“) a sledovať, ako deti reagujú a čo bábike poradia.
- 3. Kresba na tému „Mojí kamaráti v škôlke“:**
 - Deti kreslia seba a svojich kamarátov. Kresba nám môže veľa napovedať o tom, kto sa cíti byť súčasťou kolektívu. Po kreslení sa s deťmi o obrázku porozprávame.

Výsledok: Získame úprimný obraz o vzťahoch v triede priamo od detí, bez toho, aby sme sa ich pýtali zložité otázky.

KROK 2: DOTAZNÍK PRE PANI UČITEĽKY A PERSONÁL

Cieľ: Zistiť, ako pani učiteľky vnímajú atmosféru v triede a či majú dostatočnú podporu na vytváranie priateľského prostredia pre všetky deti.

Príklady otázok (forma anonymného dotazníka alebo spoločného rozhovoru):

1. Cítim, že v našej triede má každé dieťa priestor zapojiť sa do spoločnej hry?
2. Máme v triede jasné a jednoduché pravidlá o tom, že si pomáhame a neubližujeme si?
3. Všímam si, že niektoré deti sú častejšie samy alebo sú z hry odstrkované?
4. Cítim, že mám dostatok nápadov a podpory na prácu s deťmi, ktoré potrebujú špeciálnu pozornosť (napr. sú bojazlivé, pochádzajú z iného prostredia)?
5. Ak by som potrebovala pomoc alebo radu ohľadom vzťahov v triede, viem, na koho sa obrátiť (vedenie, kolegyne, psychológ)?
6. Spolupracujeme s rodičmi na tom, aby sa ich dieťa cítilo v škôlke dobre?
7. Podporuje vedenie škôlky aktivity, ktoré posilňujú kamarátstvo a spoluprácu?

Výsledok: Zistíme, v čom sú pani učiteľky všímavé a kde by možno potrebovali viac podpory, nápadov alebo školení na budovanie ešte lepšej atmosféry v triede.

KROK 3: DOTAZNÍK PRE RODIČOV

Cieľ: Získať pohľad rodičov na to, ako sa ich dieťa cíti v škôlke a ako vnímajú komunikáciu a atmosféru v zariadení.

Príklady otázok (môže byť anonymný, online alebo papierový):

1. Rozpráva moje dieťa o škôlke s radosťou?
2. Mám pocit, že moje dieťa má v škôlke kamarátov, na ktorých sa teší?
3. Cítim, že pani učiteľky poznajú moje dieťa, jeho potreby a radosti?
4. Pristupujú pani učiteľky ku všetkým deťom s láskou a spravodlivo?
5. Mám pocit, že škôlka vedie deti k tomu, aby si navzájom pomáhali a rešpektovali sa?
6. Ak by malo moje dieťa nejaký problém, viem, na koho sa môžem s dôverou obrátiť?
7. Cítim sa v škôlke vítaný/á a mám dostatok informácií o tom, čo sa počas dňa deje?
8. Som spokojný/á s tým, ako škôlka podporuje priateľskú atmosféru medzi deťmi?

Výsledok: Získame cennú spätnú väzbu od rodičov a môžeme lepšie pochopiť, ako deti prežívajú deň v škôlke zo svojho domáceho pohľadu.

KROK 4: POZOROVACÍ HÁROK (Pre vedenie škôlky)

Cieľ: Pravidelne sledovať atmosféru v jednotlivých triedach a identifikovať osvedčené postupy, ktoré sa dajú zdieľať.

Príklady pozorovateľných bodov:

- **Dynamika v herniach:** Hrajú sa deti prirodzene v zmiešaných skupinkách? Alebo sa vytvárajú uzavreté skupinky?
- **Atmosféra v triede:** Je v triede prevažne veselá, pokojná a tvorivá nálada? Alebo je tam často plač a konflikty?
- **Zapájanie do spoločných činností:** Zapájajú sa všetky deti do spoločného spievania, kreslenia či hier vonku? Pomáhajú pani učiteľky deťom, ktoré sa hanbia?
- **Interakcia pani učiteliek s deťmi:** Sú pani učiteľky pozorné ku všetkým deťom rovnako? Povzbudzujú deti k spolupráci a vzájomnej pomoci?

Výsledok: Vedenie škôlky získa prehľad o celkovej atmosfére a môže cielene podporovať pani učiteľky v tom, čo funguje najlepšie.

ZÁVER – PREČO SÚ TIETO NÁSTROJE UŽITOČNÉ?

- Získame cenné a úprimné postrehy o tom, ako sa deti, rodičia a personál v škôlke cítia.
- Pomôžu nám včas spozorovať, ak sa nejaké dieťa necíti dobre, a môžeme mu pomôcť.
- Posilníme spoluprácu medzi škôlkou a rodinami.
- Spoločne vytvárame prostredie, kde je každé dieťa šťastné, prijaté a cíti sa byť dôležitou súčasťou kolektívu.